

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTiques I DE L'ADMINISTRACIÓ I SOCIOLOGIA

ASSIGNATURA: 25198 CIÈNCIA POLÍTICA (10,5 crèdits)

DURADA: Anual

CURS: Primer

CURS ACADÈMIC: 2004/2005

Professorat:

Dra. Eva Anduiza, Grup 01.

Dr. Jordi Argelaguet, Grup 02

Dra. Montserrat Baras, Grup 03

Dra. Nuria Font, Grup 51

Dr. John Etherington, Grup 52

OBJECTIUS I PROCEDIMENTS

Els **objectius** bàsics del curs són que l'alumnat conegui els conceptes fonamentals de la disciplina; que adquireixi capacitats analítiques aplicables a la política i que sigui capaç d'expressar i defensar documentadament els seus punts de vista sobre les diverses qüestions polítiques fonamentals. Així mateix, caldrà que l'alumnat treballi la literatura de referència de l'assignatura.

Pel que fa als **procediments**, l'assignatura es desenvoluparà a partir de les sessions del professorat a classe, dels seminaris de lectura i debat i del treball particular de l'alumnat. En aquest sentit, s'espera que l'alumnat, a banda d'assistir a totes les sessions (tant teòriques com pràctiques), dediqui de mitjana almenys **cinc hores setmanals** a la lectura i als treballs que s'hauran de fer al llarg del curs.

Durant el primer semestre estan previstes dues sessions setmanals d'una hora i quart cadascuna. Al segon semestre, s'hi afegirà una tercera sessió d'una hora i quart.

PROGRAMA

Primera Part. POLÍTICA I SOCIETAT

1. Què és la política? Els conflictes socials i la seva regulació.
2. El poder polític. Poder, força i autoritat. Els components del poder polític. Teories sobre el poder.
3. Les formes de legitimació. El predomini de la legitimació democràtica.
4. La política com a estructura i com a procés. El sistema polític.

Segona Part. LES FORMES DE L'ORGANITZACIÓ POLÍTICA

5. El sorgiment de l'Estat com a forma moderna d'organització, factors i característiques. Els elements de l'Estat.
6. L'evolució de l'Estat. De l'Estat absolut a l'Estat liberal de dret. La crisi del liberalisme en el segle XX. Les alternatives: l'Estat feixista i l'Estat soviètic.
7. L'Estat democràtic i social o Estat del benestar. Origen i característiques.
8. La democràcia. Debats conceptuals. Models normatius de democràcia.

9. Democràcies i dictadures en el món contemporani. Característiques dels sistemes totalitaris i autoritaris. La poliarquia. Els processos de democratització.
10. Els nous desafiaments. L'Estat entre la globalització i la descentralització.

Tercera Part. LES INSTITUCIONS POLÍTIQUES ESTATALS

11. La base humana de l'Estat: població, societat i nació.
12. La distribució territorial del poder polític: Estat unitari, Estat federal, autonomia i descentralització.
13. La distribució funcional del poder. Origen i evolució de la "divisió de poders". Les relacions entre institucions de l'Estat. El sistema presidencial. El sistema parlamentari. El sistema d'assemblea.
14. L'executiu. Evolució històrica i estructura actual. La composició i funcions del govern. L'hegemonia política del govern. El cap de l'Estat: estatut i funcions. Monarquia i república.
15. Les administracions públiques. Els principals models d'estructuració de les administracions. Les burocràcies. Política i administració.
16. Els parlaments: evolució històrica. Estructura dels parlaments. Les funcions parlamentàries. La representació. L'acció legislativa. Les relacions amb l'Executiu: constitució i control. La crisi dels parlaments.
17. Els sistemes electorals. El sistema majoritari. El sistema de representació proporcional. Els elements dels sistemes electorals. Els efectes dels diferents sistemes electorals
18. Les jurisdiccions: evolució històrica. Models organitzatius contemporanis. Les seves relacions amb les altres institucions estatals. La "politització de la justícia".
19. Models de democràcia: la democràcia majoritària i la democràcia consensual.

Quarta Part. EL PROCÉS POLÍTIC: LES BASES CULTURALS

20. La socialització política. Els tipus de socialització. Els agents socialitzadors.
21. Comunicació política i opinió pública. Elements de la comunicació. Esfera pública i mediatització de la política. La influència i l'anàlisi de l'opinió pública.
22. Actituds polítiques i cultura política. Tipus d'actituds polítiques. La cultura política: concepte i tipus. Subcultures. Cultura política i rendiment institucional.
23. Ideologies polítiques. Concepte d'ideologia. Les principals ideologies contemporànies. La crisi de les ideologies.

Cinquena Part. EL PROCÉS POLÍTIC: ELS ACTORS

24. La participació en el procés polític. El concepte de participació política. Els tipus de participació. Els participants. Explicacions de la participació política. El dilema de la acció col·lectiva.
25. El comportament electoral. El vot com a forma de participació política. Els resultats electorals. L'explicació del vot.
26. Les organitzacions polítiques i l'acció política. Tipus d'organitzacions. Els grups de interès. Els moviments socials.
27. Els partits polítics. Origen, evolució i tipus. Clivelles socials i famílies de partits. Funcions dels partits. Els sistemes de partits. Fragmentació, polarització i competició. Tipus de sistemes de partits.

Sisena Part. ELS RESULTATS DEL PROCÉS POLÍTIC

28. Les polítiques públiques. Concepte elements i tipologies. Fases de les polítiques.
29. El rendiment del sistema. Criteris d'evaluació: estabilitat, prosperitat material, ciutadania i democràcia.

BIBLIOGRAFIA

1) El Manual de referència de l'assignatura serà:

- VALLÈS, J.M. (2000): *Manual de Ciència Política*, Barcelona: Ariel

2) Es consideren textos útils en el seu conjunt les obres següents:

- AGUILA, R. DEL (comp.) (1998): *Tratado de Ciencia Política*, Madrid: Trotta
- BENEDITO, J. i M.L. MORAN (comps.) (1995): *Sociedad y política*. Madrid:Alianza
- CAMINAL, M. (comp.) (1996): *Manual de Ciencia Política*, Madrid: Tecnos
- GARCIA COTARELO, R. i J. L. PANIAGUA (comps.), *Introducción a la ciencia política*, Madrid: UNED, diverses edicions
- RODRIGUEZ AGUILERA, C. i P. VILANOVA (1990): *Temas de Ciencia Política*, Barcelona: PPU
- Autors diversos: *Diez textos básicos de Ciencia Política*, Barcelona: Ariel, diverses edicions

3) Les referències bibliogràfiques bàsiques i d'ampliació seran proporcionades pel professorat a classe.

AVALUACIÓ

L'avaluació inclourà els següents elements:

1) Examen escrit de la matèria corresponent al primer quadrimestre:	30%
2) Examen escrit de la matèria corresponent al segon quadrimestre:	30%
3) Participació a seminaris i <i>papers</i> lliurats:	40%

Observacions:

- 1) Per a superar l'assignatura és una condició NECESSÀRIA PERÒ NO SUFICIENT haver aprovat dues de les tres parts abans esmentades, és a dir, o bé els dos exàmens o bé un dels exàmens i la participació a seminaris.
- 2) La nota dels *papers* lliurats dins del termini fixat i de la participació als seminaris es guardarà fins a la convocatòria de setembre.
- 3) Als exàmens es podran incloure preguntes relacionades amb les lectures considerades bàsiques indicades pel professorat i amb la realitat política actual.
- 4) Cada professor o professora explicarà a classe l'organització i els requisits dels seminaris corresponents.